

EDUSKUNNAN VASTAUS 236/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi rehulain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi rehulain muuttamisesta (HE 192/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 21/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

rehulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rehulain (86/2008) 8 §,
muutetaan 3 §:n otsikko ja johdantokappale sekä 5 ja 12 kohta, 5, 7, 9, 14 ja 15 §, 18 §:n 1 momentti, 21, 31 ja 32 §, 41 §:n 1 momentin 3 kohta ja 46 §:n 3 kohta sekä
lisätään lakiin uusi 15 a § seuraavasti:

3 §

Euroopan unionin rehulainsäädäntö

Jollei muussa laissa säädetä toisin, tätä lakia sovelletaan myös seuraavien rehuja ja rehuvalvontaa koskevien Euroopan unionin säädösten sekä niiden nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan:

5) muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveys säännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta

annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009 (*sivutuoteasetus*);

12) rehun markkinoille saattamisesta ja käytöstä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1831/2003 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 79/373/ETY, komission direktiivin 80/511/ETY, neuvoston direktiivien 82/471/ETY, 83/228/ETY, 93/74/ETY, 93/113/EY ja 96/25/EY ja komission päätöksen 2004/217/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2009 (*markkinoille saattamista ja käyttöä koskeva asetus*);

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rehulla* yleisen elintarvikeasetuksen 3 artiklan 4 kohdassa määriteltyä rehua;

2) *rehuaineella* markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 3 artiklan 2 kohdan g alakohdassa määriteltyä rehuainetta;

3) *rehuseoksella* markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 3 artiklan 2 kohdan h alakohdassa määriteltyä rehuseosta;

4) *rehun lisäaineella* EY:n lisäaineasetuksen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määriteltyä rehun lisäainetta;

5) *muuntogeenisellä rehulla* gm-elintarvike- ja rehuasetuksen 2 artiklan 7 kohdassa määriteltyä rehua;

6) *lääkerekhulla* eläinlääkkeen tai eläinlääkkeiden ja rehun sekoitusta, joka on valmistettu markkinoille saattamista varten valmiiksi ja tarkoitettu sellaisenaan eläimille syötettäväksi sairautta parantavien tai ehkäisevien tai muiden lääkkeellisten ominaisuuksiensa vuoksi;

7) *erityisravinnoksi tarkoitettulla rehulla* markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 3 artiklan 2 kohdan o alakohdassa määriteltyä erityisravinnoksi tarkoitettua rehua;

8) *haitallisella aineella, tuotteella ja eliöllä* sellaista rehussa olevaa ainetta, tuotetta ja eliötä, joka voi aiheuttaa terveydellistä vaaraa eläimille tai eläimistä saatavien tuotteiden kautta ihmisille taikka vaaraa ympäristölle;

9) *etiketillä* markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 3 artiklan 2 kohdan t alakohdassa määriteltyä etikettiä;

10) *rehualan toimijalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toteuttaa mitä tahansa rehun tuotanto-, valmistus- tai jakeluvaihetta, sekä toimijaa, joka käyttää rehuja omistamiensa tai hallitsemiensa elintarviketuotantoeläinten ruokkimiseen; rehualan toimijana ei kuitenkaan pidetä toimijaa, joka harjoittaa yksinomaan:

a) yksityiseen kotikäyttöön tarkoitettujen elintarviketuotantoeläinten ruokintaa;

b) rehun valmistusta omistamilleen tai hallitsemilleen muille kuin elintarviketuotantoeläimille;

c) lemmikkieläinten ruoan vähittäiskauppaa;

d) hoito- tai vapaa-ajankalastusta;

11) *tuotanto-, valmistus- ja jakeluvaiheella* mitä tahansa vaihetta rehun alkutuotannosta rehun toimittamiseen lopulliselle käyttäjälle;

12) *rehun alkutuotannolla* rehuhygieniasetuksen 3 artiklan f kohdassa määriteltyä rehun alkutuotantoa;

13) *laadunvarmistuksella* rehualan toimijan omaa valvontajärjestelmää, jolla toimija pyrkii varmistamaan, että rehu ja sen käsittely täytävät niille asetetut vaatimukset;

14) *markkinoille saattamisella* yleisen elintarvikeasetuksen 3 artiklan 8 kohdassa määriteltyä rehujen saattamista markkinoille;

15) *jäljitettävyydellä* mahdollisuutta jäljittää rehu kaikissa tuotanto-, valmistus- ja jakeluvaiheissa sekä seurata sitä näissä vaiheissa;

16) *maahantuonnilla* tuontia muusta kuin Euroopan unionin jäsenvaltiosta;

17) *maastaviennillä* vientiä muuhun kuin Euroopan unionin jäsenvaltioon;

18) *sisämarkkinakaupalla* tuontia muusta Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen sekä vientiä Suomesta toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon;

19) *salmonellabakteerilla* kaikkia Salmonella-sukuun kuuluvia bakteereita.

Mitä tässä laissa säädetään Euroopan unionista tai Euroopan unionin jäsenvaltioista, koskee myös Euroopan talousaluetta ja siihen kuuluvia valtioita.

7 §

Rehuaineet

Rehuaineiden tulee olla laadultaan, koostumukseltaan ja muilta ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne soveltuvat eläinten ruokintaan.

Euroopan unioni julkaisee yhteisön rehuaineeluettelon markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 24 ja 26 artiklan mukaisesti.

Lemmikkieläinten rehuseoksissa voidaan rehuaineen erityisnimen sijaan käyttää sen ryh-

män nimeä, johon rehuaine kuuluu markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 17 artiklan mukaisesti.

Tarkempia säännöksiä 3 momentissa tarkoitetuista rehuaineryhmistä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

9 §

Erityisravinnoksi tarkoitetut rehut

Erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen tulee olla laadultaan, koostumukseltaan ja muilta ominaisuuksiltaan eläinten erityisiin ravitsemuksellisiin tarpeisiin soveltuvia.

Vain sellaisia erityisravinnoksi tarkoitettuja rehuja, jotka Euroopan unioni on hyväksynyt erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen käyttötarkoitustuetteloon, saa valmistaa, saattaa markkinoille, käyttää rehujen valmistukseen tai eläinten ruokintaan sekä tuoda. Käyttötarkoitustuettelon päivittämisestä säädetään markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 10 artiklassa.

Tarkempia säännöksiä erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen hyväksymisen edellytyksistä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella sen mukaan kuin niistä säädetään Euroopan unionin rehulainsäädännössä.

14 §

Rehusta annettavia tietoja koskevat yleiset vaatimukset

Rehun pakkauksessa, etiketissä, saateasiakirjassa, esitteessä, mainoksessa tai muuten markkinoinnin ja rehun esillepanon yhteydessä rehusta on annettava totuudenmukaiset ja riittävät tiedot.

Rehuaineiden ja rehuseosten merkinnöissä ja esillepanossa sallittavien väittämien periaatteista säädetään markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 13 artiklassa.

15 §

Rehujen merkintävaatimukset

Rehuaineiden ja rehuseosten pakollisista merkinnöistä ja niiden esittämisestä säädetään markkinoille saattamista ja käyttöä koskevassa asetuksessa, TSE-asetuksessa, gm-elintarvikerehuasetuksessa, gmo-jäljitettävyyasetuksessa sekä sivutuoteasetuksessa. Rehuaineista ja rehuseoksista voidaan antaa myös muita tietoja edellyttäen, että noudatetaan markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen yleisiä periaatteita ja että tiedot ovat yksiselitteisiä sekä mitattavissa ja perusteltavissa. Rehun lisäaineiden ja esiseosten merkintävaatimuksista säädetään EY:n lisäaineasetuksessa.

Säännösten vastaisen rehuaineen ja rehuseoksen merkitsemisestä säädetään markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 20 artiklassa.

Loppukäyttäjille suoraan tai välillisesti tarkoitettujen rehujen merkinnät on oltava ainakin suomen ja ruotsin kielellä. Rehussa, jota myydään vain yksikielisessä kunnassa, voidaan kuitenkin käyttää tämän kunnan kielellä olevia yksikielisiä merkintöjä. Kaksikielisessä kunnassa myyntipaikalla pakattuun rehuun sekä irtorehuun, jota rehun valmistaja toimittaa suoraan loppukäyttäjälle ja rehuun, jota rehualan alkutuotannon toimija toimittaa toiselle rehualan alkutuotannon toimijalle, voidaan merkinnät tehdä kyseisen loppukäyttäjän omalla kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Rehuaineista ja rehuseoksista ilmoitettavien energia- ja valkuaisarvojen tulee perustua Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen julkaisemiin laskentaperusteisiin, jollei Euroopan unionin lainsäädännössä muuta säädetä.

Tarkempia säännöksiä rehuaineiden ja rehuseosten energia- ja valkuaisarvon määrittämisestä, ilmoittamisesta ja merkitsemisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

15 a §

Rehujen pakkausvaatimukset

Rehujen on oltava turvallisesti ja tuotteen ominaisuudet huomioon ottaen asianmukaisesti pakattuja.

Rehuaineiden ja rehuseosten pakkausvaatimuksista säädetään markkinoille saattamista ja käyttöä koskevan asetuksen 23 artiklassa ja lisäaineiden ja esiseosten pakkausvaatimuksista EY:n lisäaineasetuksen 16 artiklassa.

18 §

Ilmoitusvelvollisuus

Rehualan toimijan on tehtävä Elintarvike-turvallisuusvirastolle kirjallinen ilmoitus toiminnastaan ja sen olennaisista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta rekisteröintiä varten siten kuin rehuhygieniasetuksen 9 artiklassa säädetään. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske rehualan toimijoita, jotka yksinomaan toimittavat pieniä määriä tuottamiaan alkutuotannon tuotteita suoraan paikalliselle maatilalla siellä edelleen käytettäväksi.

21 §

Rehualan toimijan tiedonantovelvollisuus

Jos rehualan toimijalla on syytä epäillä, ettei sen markkinoille saattama tai käyttämä rehu täytä rehujen turvallisuutta koskevia vaatimuksia taikka laadunvarmistuksessa havaitaan haitallisten aineiden, tuotteiden tai eliöiden suurimpien sallittujen enimmäispitoisuuksien ylittyneen, siitä on välittömästi ilmoitettava Elintarvike-turvallisuusvirastolle.

Tarkempia säännöksiä ilmoituksen tekemisestä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Määräysten vastaisen rehun markkinoilta poistamisesta säädetään yleisen elintarvikeasetuksen 20 artiklassa.

31 §

Saapumisilmoitus ja näytteenotto sisämarkkina-kaupassa

Toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen toimitettavasta rehuerästä, joka voi aiheuttaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle, on rehualan toimijan ilmoitettava Elintarvike-turvallisuusvirastolle ennen erän tuontia Suomeen näytteenottoa varten.

Suomeen toimitettavaa rehua voidaan säilyttää valvontaviranomaisen hyväksymässä paikassa, kunnes valvontaviranomainen antaa luvan rehun markkinoille saattamiseen. Valvontaviranomainen antaa luvan vasta saatuaan riittävän selvityksen siitä, että Euroopan unionin rehulainsäädännössä sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetty vaatimukset täyttyvät.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen rehujen arvioinnista ja näytteenotosta sekä siitä, milloin ja miten rehualan toimijan on tehtävä saapumisilmoitus rehuerästä Elintarvike-turvallisuusvirastolle ja mitä tietoja rehusta on ilmoitettava.

32 §

Ennakoilmoitus ja näytteenotto maahantuotavasta rehusta

Maahantuotavista, valvonta-asetuksen 15 artiklan 5 kohdassa ja 17 artiklan 1 kohdan 2 kappaleessa tarkoitetuista rehueristä on rehualan toimijan ennen erän vastaanottamista ilmoitettava Elintarvike-turvallisuusvirastolle näytteenottoa varten.

Maahantuotavaa rehua voidaan valvontaviranomaisen määräyksestä säilyttää tullin valvonnassa valvontaviranomaisen hyväksymässä paikassa, kunnes valvontaviranomainen on saanut riittävän selvityksen siitä, että Euroopan unionin rehulainsäädännössä sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetty vaatimukset täyttyvät.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset siitä, mil-

loin ja miten rehualan toimijan on tehtävä ennakoilmoitus 1 momentissa tarkoitetuista rehueristä Elintarviketurvallisuusvirastolle, mitä tietoja rehusta on ilmoitettava sekä siitä, miten näytteenotto ja muu maahantuontitarkastus tulee suorittaa.

41 §

Kielto

Valvontaviranomainen voi kieltää rehun:

3) markkinoille saattamisen tai käytön, jos rehu, sen pakkaaminen tai siitä annettavat tiedot eivät täytä Euroopan unionin rehulainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä vaatimuksia, jos rehua käytetään sen käyttöohjeiden vastaisesti, jos rehun valmistaja, markkinoille saattaja tai käyttäjä on laiminlyönyt 18 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden, jos valmistajaa, markkinoille saattajaa tai käyttäjää ei ole hyväksytty 20 §:n mukaisesti taikka jos

rehun tuotantoympäristössä tai kuljetuskalustossa on todettu salmonellabakteeri;

46 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

3) rikkoo 16 §:n nojalla annettua tilapäistä kieltoa,

on tuomittava, jollei laiminlyöntiä tai teosta aiheutunutta vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle ole pidettävä vähäisenä taikka jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *rehulakirikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2010